

На основу члана 13. и 13а. Закона о здравственој заштити („Сл.гласник РС“ бр.107/2005, 72/2009 - др. закон, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - др. закон, 93/2014, 96/2015 и 106/2015), члана 14. Закона о јавном здрављу („Сл.гласник РС“ бр.15/2016) и члана 35. тачка 5. Статута Града Сремска Митровица („Сл. лист града Сремска Митровица“ бр.13/2012), Скупштина града Сремска Митровица, на седници одржаној дана 04.08.2017.године, донела је

ДОПУНУ ПРОГРАМА УНАПРЕЂЕЊА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ГРАДА СРЕМСКА МИТРОВИЦА ЗА 2017. ГОДИНУ

У Програму унапређења здравствене заштите града Сремска Митровица за 2017. годину, који је Скупштина града Сремска Митровица донела на својој седници одржаној 20.02.2017. године („Сл.лист града Сремска Митровица“ бр.3/2017), врши се допуна на следећи начин:

Глава III Програма: „АНАЛИЗА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА СТАНОВНИШТВА ГРАДА СРЕМСКА МИТРОВИЦА“, допуњује се тако што се иза анализе здравственог стања становништва за 2015. годину, додаје анализа здравственог стања становништва града Сремска Митровица за 2016. годину, коју је израдио Завод за јавно здравље Сремска Митровица, а која гласи:

„У складу са Законом о здравственој заштити, Завод за јавно здравље Сремска Митровица представља регионалну установу за праћење и анализу здравственог стања становништва за територију округа за коју је основан, као и рада и организације здравствених установа у Сремском округу. Такође, у складу са потребама, сачињавају се и појединачне анализе градова/општина са територије округа.

У припреми Анализе здравственог стања Града Сремска Митровица, коришћени су подаци прикупљени редовном здравствено статистичком евиденцијом, као и подаци добијени од самих здравствених установа.

Анализа показује да још увек доминирају масовне незаразне болести, јер је и недовољно развијена свест грађана о значају превенције ових обољења, за које су одговорни у већини случајева доприноси ризико фактори, а који су резултат навика и понашања који утичу на здравље. У те факторе спадају: пушење, неправилна исхрана, физичка неактивност, гојазност, повишен крвни притисак, повишене масноће у крви и др. Све то указује на сталну потребу мултисекторске сарадње унутар целог друштва, као и на сталној промоцији здравља која уствари захтева координирану акцију свих заинтересованих: владе, здравственог и других сектора (социјалних, економских), невладиних и добровољних организација, локалних власти, привреде и мас медија. У центру здравственог система је пацијент-корсиник здравствене заштите, а она је оријентисана на очување и унапређење здравља становништва. Брига за здравље је обавеза целокупне заједнице.

Промоција здравља захтева да се идентификују препреке које стоје на путу усвајања здраве јавне политике у нездравственим секторима да се исте и уклоне. Циљ је да здравији избор буде и лакши избор за ствараоце политике. Промоција здравља усредсређена је на стварање једнакости у домену здравља. Циљ је да се смање разлике у здравственом статусу и да се осигурају могућности и средства која ће омогућити људима да у потпуности развију свој здравствени потенцијал.

Здравље је једно од основних права сваког човека, предуслов благостања и квалитетног живота. Исто тако здравствено стање становништва је један од показатеља за мерење напретка и основа сталног економског раста.

Анализа здравственог стања становништва представља један од најрелевантнијих аргумената за евалуацију ефикасне имплементације здравствене политике али и дефинисаних стратешких опредељења у здравственом и другим секторима у заједници.

Демографски показатељи

Становништво се развија, и мења своја структурна обележја под утицајем бројних фактора, и као таква динамична појава се стално мења, креће. Природно кретање становништва подразумева промене у укупном броју становника као последица рађања (наталитет) и умирања (морталитет). Број рођених је позитивна, а број умрлих негативна компонента кретања становништва.

Један од основних показатеља демографске ситуације једне територије је **број становника**. Према подацима Института за јавно здравље Србије “Др Милан Јовановић-Батут” (Процена становништва, 2015. година), на територији града Сремска Митровица живи 77.667 становника.

Наталитет или рађање представља број живорођене деце на једној одређеној територији у току календарске године. Стопа наталитета је број живорођене деце на 1000 становника, и према подацима Републичког завода за статистику Србије (Витални догађаји, 2013.), у 2013. години стопа наталитета за Сремски округ износила је 8,7‰ и тумачи се као неповољна (повољне стопе су од 13 до 20‰). За територију града Сремска Митровица она је износила 8,5‰ што је такође неповољна стопа наталитета.

Општа стопа **морталитета** представља број умрлих на једној територији на 1000 становника и сматра се високом ако је њена вредност изнад 12‰. На територији Сремског округа, у 2013. години, према подацима Републичког завода за статистику Србије (Витални догађаји у Републици Србије, 2013.), она износи 14‰. За Сремску Митровицу она је у истом периоду износила 14,8 ‰. Постоји и специфична стопа морталитета која је прецизнији показатељ смртности и најчешће се изражава према полу и старости.

Важан индикатор старосне структуре је и **зрелост становништва** која говори о процентуалном учешћу особа старих више од 65 година у укупној популацији и уколико је већа од 10%, становништво је врло старо (према критеријумима Уједињених нација). Становништво територије Сремска Митровица припада врло старој популацији јер је удео становништва старијег од 65 година у општој структури становништва ове територије чак 18,2%.

За анализу природног кретања становништва користи се и **стопа природног прираштаја** и представља разлику између броја живорођених и умрлих у одређеном временском периоду на једној територији, изражену на 1000 становника. За 2013. годину, за Сремски округ (исти извор података) он износи – 5,3. За територију града Сремска Митровица она је у 2013. години износила -6,3.

Морталитет (умирање) и **морбидитет** (обољевање) су негативни показатељи здравственог стања становништва, и веома су значајни приликом израде анализе здравственог стања становништва.

МОРТАЛИТЕТ

Морталитет је негативна компонента природног кретања становништва. Стопа морталитета је важан показатељ здравственог стања становништва и представља резултат деловања биолошких, економских и здравствених фактора. Такође, кретање стопе морталитета, уз морбидитет, служи за оцену ефикасности здравствене заштите, као и здравствене и социјалне политике земље.

Водећи узроци смрти одраслог становништва за град Сремска Митровица-2016. година:

- Болести система крвотока (I) (45,24%)
- Тумори (C) (23,59%)
- Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (E) (7,18%)
- Болести нервног система (G) (5,15%)
- Болести система за варење (K) (4,37%)
- Болести система за дисање (J) (3,69%)
- Душевни поремећаји и поремећаји понашања (F) (3,50%)
- Болести мокраћно-полног система (N) (2,91%)
- Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (R) (0,87%)

Најређи узроци смртности су:

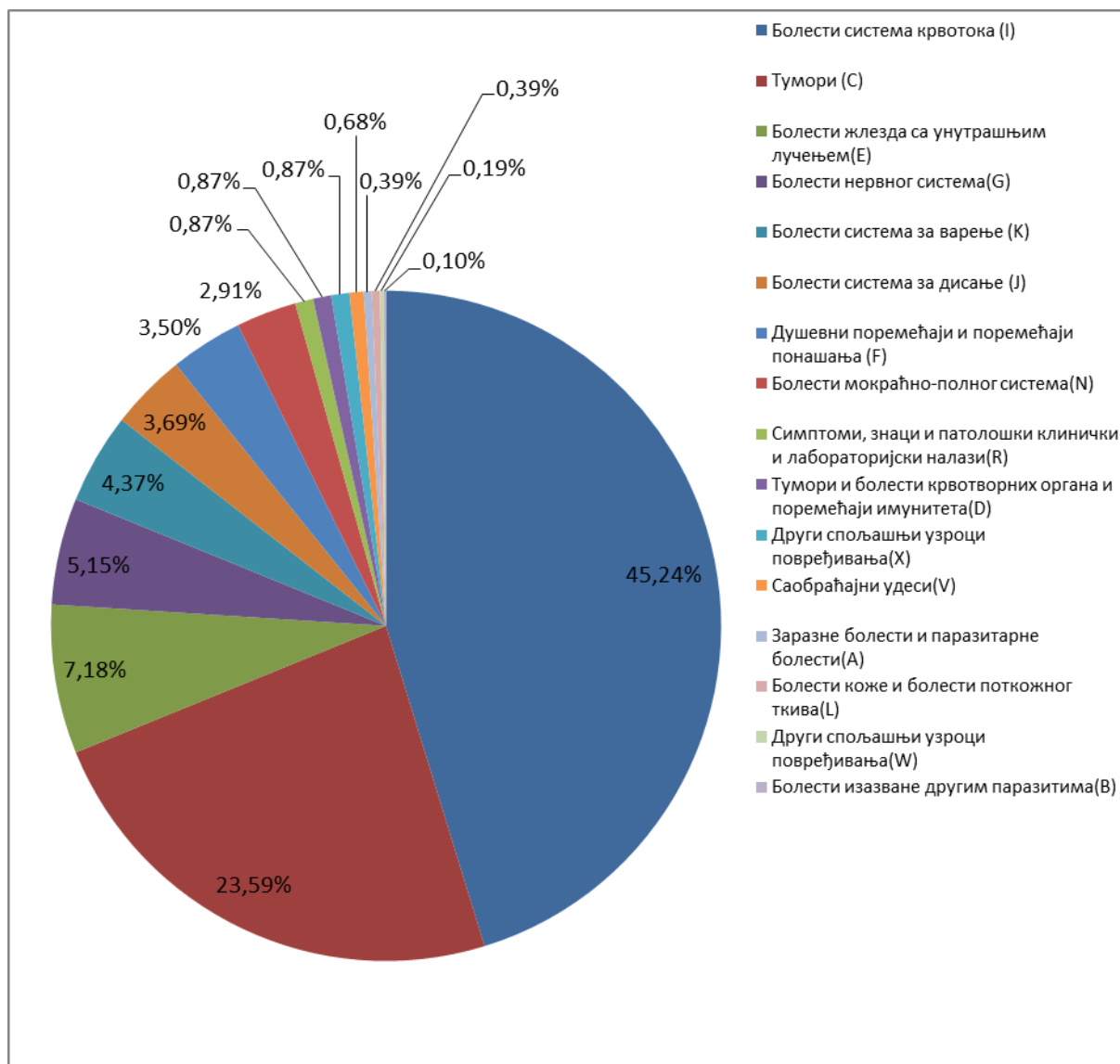
- Болести изазване другим паразитима (B) (0,10%)
- Други спољашњи узроци повређивања (W) (0,19%)
- Болести коже и болести поткожног ткива (L) (0,39%)
- Заразне болести и паразитарне болести (A) (0,39%)
- Саобраћајни удеси (V) (0,68%)
- Други спољашњи узроци повређивања (X) (0,87%)

Табела број 1: Структура морталитета у Сремској Митровици

АНАЛИЗА МОРТАЛИТЕТА У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ	2015.		2016.	
	број	%	број	%
Узроци умирања(према групама болести)				
Болести система крвотока (I)	500	49,41%	466	45,24%
Тумори (C)	208	20,55%	243	23,59%
Болести нервног система (G)	59	5,83%	53	5,15%
Болести система за варење (K)	56	5,53%	45	4,37%
Болести жлезда са унутрашњим лучењем (E)	46	4,55%	74	7,18%
Болести система за дисање (J)	39	3,85%	38	3,69%
Душевни поремећаји и поремећаји понашања (F)	26	2,57%	36	3,50%
Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (R)	22	2,17%	9	0,87%
Болести мокраћно-полног система (N)	17	1,68%	30	2,91%
Други спољашњи узроци повређивања (X)	16	1,58%	9	0,87%
Тумори и болести крвотворних органа и поремећаји имунитета (D)	7	0,69%	9	0,87%
Саобраћајни удеси (V)	4	0,40%	7	0,68%
Други спољашњи узроци повређивања (W)	4	0,40%	2	0,19%
Заразне болести и паразитарне болести (A)	4	0,40%	4	0,39%
Други спољашњи узроци повређивања (Y)	2	0,20%		
Болести изазване другим паразитима (B)	1	0,10%	1	0,10%
Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (M)	1	0,10%		
Болести коже и болести поткожног ткива (L)			4	0,39%
Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (T)				
Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (S)				
Урођене наказности, деформације и хромозомске ненормалности (Q)				
Стања у порођајном периоду (P)				
Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом (Z)				
укупно:	1012	100%	1030	100%

Анализирајући структуру морталитета у граду Сремска Митровица у односу на 2015.годину, уочава се мањи проценат умрлих од кардиоваскуларних обољења, већи проценат умрлих од малигнитета, мањи број умрлих од болести нервног система - неуролошке етиологије, као и система за варење, а већи проценат морталитета од болести жлезда са унутрашњим лучењем, душевних поремећаја и поремећаја понашања и болести мокраћно-полног система.

Графикон број 1- Сремска Митровица 2016. година

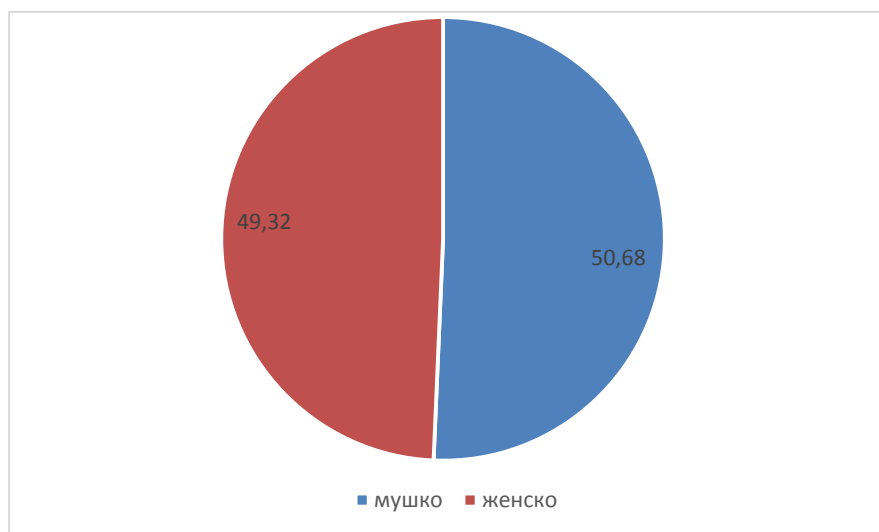

Табела број 2: Структура морталитета по полу/ Сремска Митровица-2016. година

МКБ шифра	Пол				Тотал Број	Тотал Процент
	мушко		женско			
	Број	Процент	Број	Процент		
I10	53	5,15%	107	10,39%	160	15,53%
I42	59	5,73%	70	6,80%	129	12,52%
C34	55	5,34%	25	2,43%	80	7,77%
I63	22	2,14%	27	2,62%	49	4,76%
G30	12	1,17%	21	2,04%	33	3,20%
I25	22	2,14%	8	0,78%	30	2,91%
E11	15	1,46%	13	1,26%	28	2,72%
N18	15	1,46%	9	0,87%	24	2,33%
E14	12	1,17%	11	1,07%	23	2,23%
F01	8	0,78%	15	1,46%	23	2,23%
J44	11	1,07%	11	1,07%	22	2,14%
E10	11	1,07%	10	0,97%	21	2,04%
I21	10	0,97%	7	0,68%	17	1,65%
C61	16	1,55%		0,00%	16	1,55%
C20	9	0,87%	6	0,58%	15	1,46%
Остало	192	18,64%	168	16,31%	15	1,46%
Укупно	522	50,68%	508	49,32%	1030	100,00%

У граду Сремска Митровица, када се посматра структура морталитета по полу, примећује се већа учесталост умрлих од кардиоваскуларних болести код особа женског пола, а смртност од тумора и болести мокраћно-полног система већа је код особа мушког пола.

Графикон број 2 - Однос полова међу умрлима Сремска Митровица

**Табела број 3: Структура морталитета по дијагнозама
Најчешће болести за град Сремска Митровица:**

МКБ шифра	Број	Процент
I10	160	15,53%
I42	129	12,52%
C34	80	7,77%
I63	49	4,76%
G30	33	3,20%
I25	30	2,91%
E11	28	2,72%
N18	24	2,33%
F01	23	2,23%
E14	23	2,23%
J44	22	2,14%
E10	21	2,04%
I21	17	1,65%
C61	16	1,55%
I70	15	1,46%
Остало	360	34,95%
Укупно	1030	100,00%

Када се посматра структура морталитета у граду Сремска Митровица, највећи број становника умро је од хипертензије 15,53%, затим од обољења срчаног мишића 12,52%, карцинома душника и плућа 7,77%, од инфаркта мозга 4,76%, Алцхајмерове болести 3,20%, хроничне исхемијске болести срца 2,91% и шећерне болести 2,72%.

Табела број 4: Најчешће болести из групе кардиоваскуларних обољења које су узроци смртности у граду Сремска Митровица/ 2016. година:

МКБ шифра	Број	Процент
I10	160	34,33%
I42	129	27,68%
I63	49	10,52%
I25	30	6,44%
I21	17	3,65%
I70	15	3,22%
I69	8	1,72%
I50	8	1,72%
I35	6	1,29%
I20	5	1,07%
I71	4	0,86%
I74	4	0,86%
I61	4	0,86%
I26	4	0,86%
I46	3	0,64%
Остало	20	4,29%
Укупно	466	100,00%

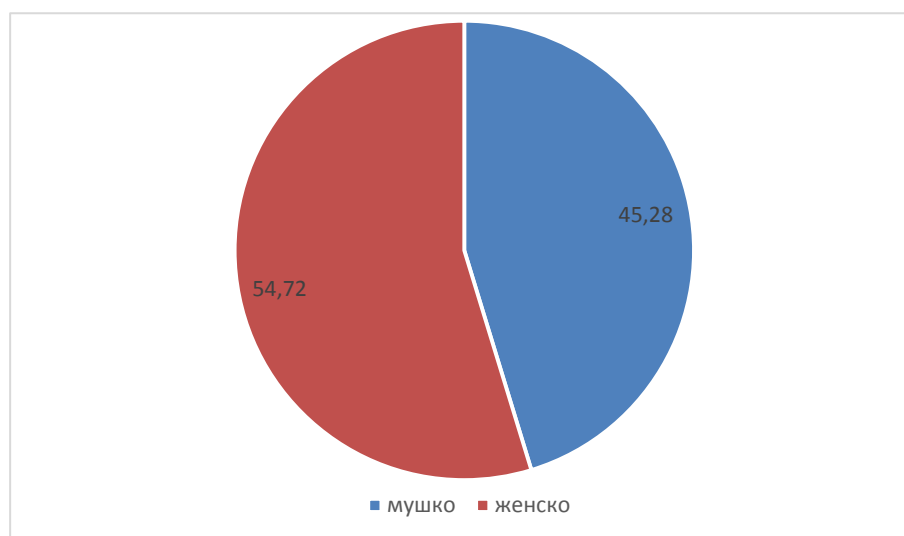
Водећи узроци смртности из групе **кардиоваскуларних обољења** за територију града Сремска Митровица су: хипертензија (34,33%), кардиомиопатија (27,68%), инфаркт мозга (10,52%), хронична исхемијска болест срца (6,44%) и акутни инфаркт (3,65%).

Табела број 5: Најчешће болести из групе кардиоваскуларних обољења које су узроци смртности у граду Сремска Митровица/2016. година:

МКБ шифра	мушко		женско		тотал број	тотал проценат
	број	процент	број	процент		
I10	53	11,37%	107	22,96%	160	34,33%
I42	59	12,66%	70	15,02%	129	27,68%
I63	22	4,72%	27	5,79%	49	10,52%
I25	22	4,72%	8	1,72%	30	6,44%
I21	10	2,15%	7	1,50%	17	3,65%
I70	8	1,72%	7	1,50%	15	3,22%
I69	5	1,07%	3	0,64%	8	1,72%
I50	2	0,43%	6	1,29%	8	1,72%
I35	3	0,64%	3	0,64%	6	1,29%
I20	3	0,64%	2	0,43%	5	1,07%
I71	4	0,86%		0,00%	4	0,86%
I74	2	0,43%	2	0,43%	4	0,86%
I61	3	0,64%	1	0,21%	4	0,86%
I26	3	0,64%	1	0,21%	4	0,86%
I46	2	0,43%	1	0,21%	3	0,64%
Ostalo	10	2,15%	10	2,14%	20	4,29%
Укупно	211	45,28%	255	54,72%	466	100,00%

Што се тиче полне структуре морталитета од кардиоваскуларних обољења, као најчешћег узрока смртности у 2016. години, уочава се већи проценат умирања женске популације од хипертензије, обољења срчаног мишића, инфаркта мозга, а код мушке популације већи је проценат смртности од хроничне исхемијске болести срца и акутног инфаркта миокарда.

Графикон број 3 - Однос полова међу умрлима од болести система крвотока /Сремска Митровица

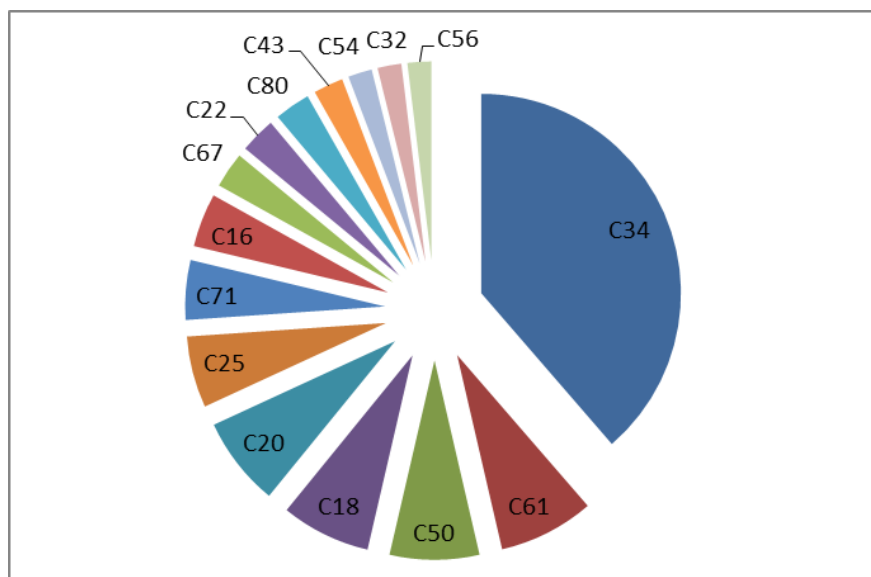

Табела број 6: Најчешћа малигна обољења као узроци морталитета у 2016. години за град Сремска Митровица

МКБ шифра	Број	Процент
C34	80	32,92%
C61	16	6,58%
C50	15	6,17%
C18	15	6,17%
C20	15	6,17%
C25	12	4,94%
C71	10	4,12%
C16	9	3,70%
C67	6	2,47%
C22	6	2,47%
C80	6	2,47%
C43	5	2,06%
C54	4	1,65%
C32	4	1,65%
C56	4	1,65%
Остало	36	14,81%
Укупно	243	100,00%

Најчешћа малигна обољења као узрок смртности су малигнитет душника и плућа (32,92%), злоћудни тумор кестењаче (6,58%), злоћудни тумор дојке (6,17%), злоћудни тумор дебелог црева (6,17%), злоћудни тумор задњег црева (6,17%) и злоћудни тумор гуштераче (4,94%).

Графикон број 4 - Најчешћа малигна обољења за град Сремска Митровица

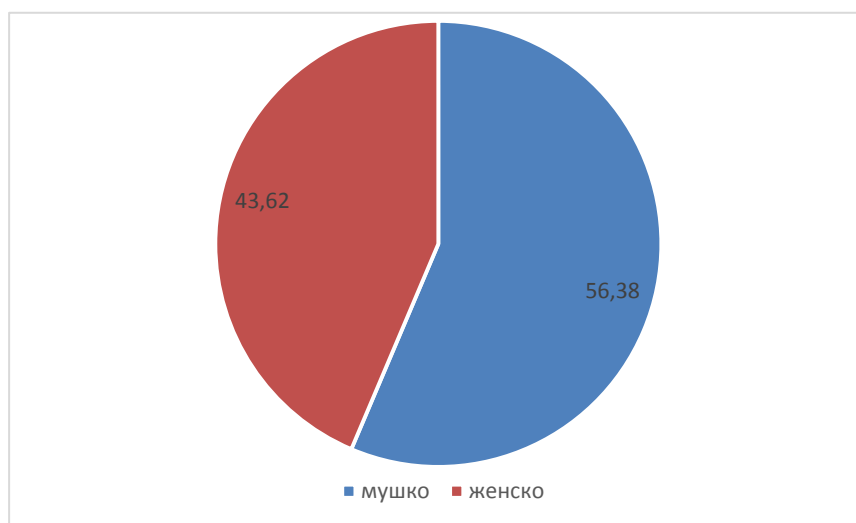

**Табела број 7: Најчешћа малигна обољења по полу као узроци морталитета
– Сремска Митровица 2016. година**

МКБ шифра	мушко		пол женско		Тотал Број	Тотал Процент
	Број	Процент	Број	Процент		
C34	55	22,63%	25	10,29%	80	32,92%
C61	16	6,58%		0,00%	16	6,58%
C50		0,00%	15	6,17%	15	6,17%
C18	8	3,29%	7	2,88%	15	6,17%
C20	9	3,70%	6	2,47%	15	6,17%
C25	6	2,47%	6	2,47%	12	4,94%
C71	7	2,88%	3	1,23%	10	4,12%
C16	4	1,65%	5	2,06%	9	3,70%
C67	3	1,23%	3	1,23%	6	2,47%
C22	2	0,82%	4	1,65%	6	2,47%
C80	4	1,65%	2	0,82%	6	2,47%
C43	5	2,06%		0,00%	5	2,06%
C54		0,00%	4	1,65%	4	1,65%
C32	4	1,65%		0,00%	4	1,65%
C56		0,00%	4	1,65%	4	1,65%
Остало	14	5,76%	22	9,05%	36	14,81%
Укупно	137	56,38%	106	43,62%	243	100,00%

У структури морталитета од малигнитета, мушка популација доминира са 56,38% у односу на женску популацију са 43,62% учешћа. Када се посматра по групама болести по МКБ 10-међународна класификација болести, мушки пол доминира код злоћудног тумора душника и плућа и кестењаче, а женски пол код злоћудног тумора дојке.

Графикон број 5 - Однос полова, умрлих од малигнух обољења на територији града Сремска Митровица

Највећи социјално медицински значај имају **масовне незаразне болести (МНБ)**, како у структури морталитета (умирања) тако и у структури морбидитета (разбољевања). Масовне незаразне болести, као што су: кардиоваскуларне, малигне, дијабетес, ментални поремећаји, хронична плућна обољења и друго, већ дуго представљају водеће узроке смртности и морбидитета не само у развијеним земљама него и у земљама у развоју. Масовне незаразне болести су универзална обољења. Њихова општа карактеристика је рани почетак, дуг и прогресијентан ток, оштећења организма која се могу реперкутовати смањењем опште и професионалне способности. Ради се о широкој лепези болести које показују високу фреквенцу и динамику раста. Присутнија су у старијим добним групама, али то не значи да се може ставити знак једнакости између ових болести и старења. Нити су оне искључиво болести старих особа, нити су старе особе искључиво хронични болесници. Подаци рутинске статистике и истраживања становништва указују да се талас епидемије ових болести све више помера ка радно активном становништву где као такве чине најзначајније узроке оболевања, одсуствовања са посла, инвалидитета и прераног умирања.

МОРБИДИТЕТ или обољевање спада у најважније индикаторе здравственог стања становништва, јер даје увид у разбољевање и онеспособљеност становништва. Морбидитет се исказује стопама, и то: општа стопа морталитета, специфична стопа, инциденца, преваленца, трајање оболевања као и показатељи ризика оболевања. Рутинска здравствена статистика обезбеђује информације о раширености појединих обољења, али само у делу становништва који је користио здравствену заштиту. То је такозвани регистровани морбидитет који се може поделити на ванболнички и болнички.

Ванболнички морбидитет

Основне карактеристике ванболничког морбидитета биће приказане кроз регистрована обољења у службама примарне здравствене заштите и то службе за здравствену заштиту деце, школске деце и омладине, службе опште медицине и службе медицине рада, а све то из извештаја о раду наведених служби које су установе доставиле Заводу за јавно здравље Сремска Митровица за 2016. годину.

Велики значај имају показатељи регистрованог морбидитета - разбољевања. Посматрајући град Сремска Митровица, укупан морбидитет у служби опште медицине је 66.392 оболела случаја.

Служба опште медицине и медицине рада

У структури морбидитета одраслог становништва града Сремска Митровица, старијег од 19 година, у служби **опште медицине**, где по правилу и највећи број корисника здравствене заштите остварује контакт са здравственом службом, водеће-прво место имају болести система за дисање са 17% учешћа, што је мањи проценат него у претходној години, потом следе болести коштаног система и везивног ткива са 11,2% што је нешто већи % у односу на 2015. годину, болести кардиоваскуларног система имају учешће са 9,5% што је приближан % у односу на претходну годину - табела број 8.

Табела број 8 - Најчешће болести у 2016. години/град Сремска Митровица

Најчешће болести	Општа медицина	
	Број	%
Болести система за дисање J00-J99	11.248	17
Болести мокраћно-полног система N00-N99	4.259	6,4
Болести коштаног система и вез. ткива M00-M99	7.431	11,2
Кардиоваскуларне болести	6.272	9,5
Остале	37.182	56
Укупан морбидитет	66.392	100

У служби опште медицине, кардиоваскуларне болести су група обољења која у укупном морбидитету одраслог становништва овог града, узимају учешће са 9,5%, од тога значајну учесталост заузимају артеријска хипертензија (5,3%), друге исхемијске болести срца (0,6%) и друге болести срца (0,5%). Табела број 9.

Табела број 9 - Најчешће кардиоваскуларне болести / Сремска Митровица 2016. година

Кардиоваскуларне болести	Општа медицина	
	Број	%
Кардиоваскуларне болести свега	6.272	9,5
Артеријска хипертензија	3.524	5,3
Друге болести срца	352	0,5
Друге исхемијске болести	419	0,6
Остале	60.120	90,5
Укупан морбидитет	66.392	100

Што се тиче болести дигестивног система, у укупном морбидитету становништва Сремске Митровице, ове болести узимају учешће са 6,3%. Анализирајући здравствено стање током 2016. године уочено је да су у овом граду највише заступљене болести под називом друге болести црева и потрбушнице К52-К55, К58-К67 са 1,8%, затим болести једњака, желуца и дванаестопалачног црева (К20-К23, К-28, К-30-К31) са 1,61% и на трећем месту гастритис и дуоденитис К29 са 1,04% учешћа. Табела број 10.

Табела број 10 - Најчешће болести из групе болести система за варење/2016. година- Сремска Митровица

Болести система за варење К00-К93	Општа медицина	
	број оболелих	процент (%)
Болести система за варење- свега	4.187	6,3
Друге болести једњака, желуца и дванаестопалачног црева К20-К23,К28,К30-К31	1.070	1,61
Гастритис ет дуоденитис К29	694	1,04
Друге болести црева и потрбушнице К52-К55, К58-К67	1.199	1,8
Остале	62.205	93,7
Укупан морбидитет	66.392	100

У укупном морбидитету, у општој медицини, ментална обољења узимају учешће са 3,04% или 2.022 оболела случаја што је већи број у односу на 2015. годину. Најчешћа обољења из ове групе болести у 2016. години су: неуротски, стресогени и соматиформни поремећаји F40-F48, затим поремећаји расположења-афективни поремећај F30-F39, као и други душевни поремећаји понашања F-04-F09, F50-F69, F80-F99. (табела број 11).

Табела број 11 - Ментална обољења у 2016. години /Сремска Митровица

Ментална обољења	Општа медицина	
	број	процент
Ментална обољења свега	2.022	3,04
Поремећај расположења-афективни поремећај F30 - F39	663	0,99
Неуротски, стресогени и соматиформни поремећаји F40-F48	729	1,09
Други душевни поремећаји понашања F04-F09, F50-F69, F80-F99	295	0,44
Остале	64.370	97
Укупан морбидитет	66.392	100

Табела број 11 - Најчешћи малигнитети 2016. године /Сремска Митровица

Малигна обољења	Општа медицина	
	број	процент
Малигнитети - свега	523	0.78
Neoplazma mammae	124	0.18
Други секундарни, злоћудни тумори неозначене локализације	100	0.15
Neoplazma malignum cutis aliud	42	0.06
Остале	65.869	99.21
Укупан морбидитет	66.392	100

Малигна обољења у укупном морбидитету становништва града Сремска Митровица у 2016. години, када је у питању општа медицина, учествују са 0,78%, односно са 523 случаја. Најчешћи малигнитети на овој територији су: малигнитет дојке, други секундарни, злоћудни тумори, неозначене локализације и малигнитет коже. Табела број 11. Уочено је да је нешто већи проценат оболелих од малигних обољења у односу на прошлу годину.

У структури укупног морбидитета становника града Сремска Митровица (66.392), **ендокрине болести** узимају учешће са 3,16% или 2.104 оболела случаја, што је више случајева него у 2015. години, од чега је diabetes mellitus заступљен са 1,17% или 782 случаја. Табела број 14.

Табела број 14 - Ендокрине болести у 2016. години / Сремска Митровица

Ендокрине болести	Општа медицина	
	број	процент
Е група укупно	2.104	3.16
Diabetes mellitus	782	1.17
Остале	64.288	96.83
Укупан морбидитет	66.392	100

Служба за здравствену заштиту школске деце

У служби за здравствену заштиту школске деце Дома здравља Сремска Митровица, укупно регистровани морбидитет у 2016. години за територију града Сремска Митровица је чак 38.110, што је већи број случајева у односу на 2015. годину. Највећи удео у укупном морбидитету ове службе, имају група болести под називом Фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом са 16.218 оболелих или 42,5%, болести система за дисање 10.374 оболела случаја или 27,2%, а потом и група заразних и паразитарне болести са 2.021 оболелих или 5,3% учешћа. Табела број 15.

Табела број 15 - Најчешће болести 2015/2016 година-Сремска Митровица

Најчешће болести	Школски диспанзер			
	2015.		2016.	
	број	%	број	%
Болести система за дисање J00-J99	9.414	28,3	10.374	27,2
Заразне болести и паразитарне болести A00-B99	1.806	5,4	2.021	5,3
Фактори који утичу на здр.стање и контакт са здр.службом Z00-Z99	11.651	35	16.218	42,5
Остале	10.353	31,1	9.497	25
Укупан морбидитет	37.422	100	38.110	100

Служба за здравствену заштиту предшколске деце

Када посматрамо службу за **предшколску децу**, укупно регистровани морбидитет у 2016. години за територију града је 33.926 што је много више оболелих него у претходној години. Најчешће болести, и прве на лествици у овој служби су болести система за дисање са чак 51,5% учешћа, затим фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом са 9,8%. Група болести под називом симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски узимају учешће са 8,6% што је више него у претходној години. Табела број 16.

Табела број 16 - Најчешће болести 2015 / 2016 година - Сремска Митровица

Најчешће болести	Дечији диспанзер			
	2015.		2016.	
	број	%	број	%
Болести система за дисање J00-J99	8.595	37,6	17.486	51,5
Фактори који утичу на здр.стање и контакт са здр.службом Z00-Z99	6.452	28,2	3.328	9,8
Симптоми, знаци и патолошки клинички и лаборат. налази R00-Z99	898	4	2.932	8,6
Остале	6.917	30,2	10.180	30
Укупан морбидитет	22.862	100	33.926	100

Служба стоматолошке здравствене заштите

Морбидитет стоматолошке службе предшколске деце Дома здравља Сремска Митровица приказан је у табели број 17. Укупан морбидитет у овом дому здравља/за ову службу, у 2016. години био је 4.066. Најчешћа обољења су: Caries dentium са 40% друге болести зуба потпорних структура са 33,4%, и друге болести усне дупље, пљувачних жлезда и вилица са 26,7%.

Табела број 17 - Стоматолошки морбидитет предшколске деце у Сремској Митровици - 2015/2016. година

Обољења	2015. година		2016. година	
	број	%	број	%
Caries dentium	1.509	40,3	1.623	39,9
Друге бол. зуба и потпорних структура	1.504	40,2	1.358	33,4
Друге бол. усне дупље, пљувачних жлезда и вилица	725	19,3	1.085	26,7
Укупан морбидитет	3.738	100	4.066	100

Посматрајући обољевање школске деце када се ради о стоматолошкој здравственој заштити, уочава се да је укупан морбидитет у 2016. години за територију града Сремска Митровица био 24.818. Најчешћа обољења због којих су се корисници здравствених услуга обратили овој служби су: друге болести зуба и потпорних структура са 45%, Caries dentium са 31,3% и друге болести усне дупље, пљувачних жлезда и вилица са 23,8% учешћа.

Табела број 18 - Стоматолошки морбидитет школске деце / Сремска Митровица

Обољења	2015. година		2016. година	
	број	%	број	%
Caries dentium	6.638	25	7.773	31,3
Друге болести зуба и потпорних структура	17.180	64,5	11.145	45
Друге болести усне дупље, пљувачних жлезда и вилица	2.801	10,5	5.900	23,8
Укупан морбидитет	26.619	100	24.818	100

Служба за здравствену заштиту жена

У служби здравствене заштите жена, Дома здравља Сремска Митровица регистровани морбидитет за 2016. годину је 24.948, а прве две водеће групе болести су фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом са чак 77%, што је нешто више него у претходној години, и болести мокраћног-полног система са 18,4% што је исто у односу на претходни период. На трећем месту су тумори са 1,65% и заузимају посебно место у структури морбидитета, обзиром да у 2016. години нису били на трећем месту. Трудноћа, рађање и бабиње су на четвртом месту са 0,91%. Табела број 19.

Табела број 19 - Морбидитет диспанзера за жене на територији града Сремска Митровица

Болести	2015. година		2016. година	
	Број	%	Број	%
Тумори C00-D48	435	1,7	412	1,65
Болести мокраћног-полног система N00-N99	4.641	18	4.605	18,4
Трудноћа, рађање и бабиње O00-O99	844	3,25	229	0,91
Фактори који утичу на здр. стање и контакт са здр. службом Z00-Z99	19.689	76	19.225	77,06
Остале	291	1,1	477	1,9
Укупан морбидитет	24.212	100	24.948	100

Организација и рад здравствене службе града Сремска Митровица

На територији Града Сремска Митровица здравствену заштиту становништву пружају 4 установе: Дом здравља Сремска Митровица - установа која пружа услуге за примарни ниво здравствене заштите, затим Апотека Сремска Митровица, такође установа примарног нивоа здравствене заштите и пружа фармацеутску здравствену делатност, Општа болница Сремска Митровица као установа секундарног нивоа здравствене заштите и регионална је установа за цео Сремски округ као и Завод за јавно здравље Сремска Митровица која је установа на више нивоа здравствене заштите и такође покрива територију целог Сремског округа. Град Сремска Митровица има 77.667 становника (процена становништва, 2015. година).

Покривеност и обезбеђеност становништва на територији града Сремска Митровица, биће приказана кроз структуру и број запослених у самом дому здравља Сремска Митровица, односно на примарном нивоу здравствене заштите, на дан 31.12.2016. године-годишњи извештај установе.

Коришћење ванболничке здравствене заштите

У анализи коришћења ванболничке здравствене заштите одабрани параметри за евалуацију и процењивање преузети су из података здравствене установе (број посета и кадрови), а израчунати у складу са нормативима Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (Правилник је објављен у "Сл. гласнику РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012-др. правилник и 119/2012 др.правилник, 22/13).

Служба опште медицине

У служби здравствене заштите одраслих на територији града, када посматрамо Дом здравља Сремска Митровица и анализирајући рад ове службе-опште медицине, кадровска структура у 2016. години, на дан 31.12.2016. године је следећа: 36 доктора медицине (16 специјалиста, 3 доктора медицине на специјализацији и 17 лекара опште праксе), 2 више медицинске сестре техничара и 57 медицинских сестара техничара са средњом стручном спремом. Са овим бројем лекара није у потпуности задовољавајућа обезбеђеност-покривеност становништва, јер је просечно за град Сремска Митровица 1.767 становника по лекару (норматив је 1/1600 становника). На територији града број одраслог становништва је 63.626. Укупан број посета у овој служби Дома здравља Сремска Митровица је 328.386, што по доктору износи 8.875 посета на годишњем нивоу. По лекару број посета на дан, просечно износи 40 посета.

Служба за здравствену заштиту предшколске деце

Према подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ (процена становништва 2015., демографија) број деце узраста до 6 година на територији града Сремска Митровица је 4.782. Посматрајући Дом здравља Сремска Митровица и рад ове службе, у овој служби кадровска структура здравствених радника је следећа: 7 доктора и свих 7 су специјалисти педијатрије, 1 виша медицинска сестра и 9 медицинских сестара/техничара са средњом стручном спремом. Према броју деце до 6 година на територији града Сремска Митровица, постигнута је задовољавајућа покривеност становника/деце ове узрадне доби, јер је просечно један лекар на 683 деце (норматив је 1/850 деце). Укупан број посета код лекара у овој служби за 2016. годину је 33.910, што по лекару износи 4.844 посета на годишњем нивоу. Просечан број посета по лекару на дан је 22.

Служба за здравствену заштиту школске деце

У Дому здравља Сремска Митровица, у овој служби, у 2016. години, на дан 31.12.2016. године, било је запослено 9 лекара и 9 медицинских сестара/техничара са средњом стручном спремом. Према подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, процена становништва 2015. година, број школске деце до 18 година на територији града је 9.258, чиме је покривеност лекара на школско дете задовољавајуће, један доктор на 1.157 деце (норматив је 1/1500 деце). Укупан број посета у овој служби је 30.907, што по лекару износи 3.863. Просечан број посета по лекару на дан је 17,4 посете. У односу на претходну годину, уочава се већи број посета овој служби дома здравља.

Служба за здравствену заштиту жена

На територији града Сремска Митровица, према подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, процена становништва 2015. година, укупно има 34.384 жена старијих од 15 и више година. Укупан број запослених здравствених радника у овој служби Дома здравља Сремска Митровица (на дан 31.12.2016. године) је 7 доктора специјалисте гинекологије и акушерства, 9 медицинских сестара техничара. Укупан број посета у овој служби је 24.470, што по лекару износи 3.495 на годишњем нивоу, а просечан број посета на дан по лекару је 15,8. Покривеност становника ове категорије докторима специјалистима гинекологије и акушерства је задовољавајућа, износи један гинеколог на 4.912 жена са 15 и више година (норматив је 1/6500 жена).

Болничка здравствена заштита

Општа болница Сремска Митровица обавља специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност којој гравитира 304.889 становника Сремског округа (процена 2015.година, ИЗЈЗ Србије-Батут).

Према Планско извештајним табелама на дан 31.12.2016. године, које је Општа болница Сремска Митровица доставила Заводу за јавно здравље Сремска Митровица, болница броји укупно запослених радника 934, од чега је 843 запослених радника који су уговорени са РФЗО.

Посматрајући табеле појединачно: број здравствених радника и сарадника на одељењима је 111 доктора медицине, 310 медицинских сестара/техничара и 3 здравствена сарадника. Здравствени радници и сарадници у дневној болници и дијализи/број је: 5 доктора на дијализи и 1 доктор у одеку за онкологију, 27 медицинских сестара на дијализи и 6 медицинских сестара/техничара у одеку за онкологију. Број кадрова у заједничким медицинским делатностима је : 36 доктора медицине, 4 дипломирана фармацеута, 133 медицинске сестре/техничара и 1 здравствени сарадник. Број немедицинских радника у здравственој установи је: 64 административна радника и 142 техничко помоћна радника. Број запослених на одређено време ради замене одсутних са посла је 27, а број истих ради повећаног обима посла је 64 радника.

Болница броји укупно 513 постеља, и у периоду од I-XII 2016. било је укупно **18.083 хоспитализованих лица, што је 84,4% од планираног броја (21.417).**

У периоду 2016. године на 513 постеља остварено је укупно **89.883 дана хоспитализације**, што је у односу на план, остварење од 94,4% (95.243).

Просечна дужина лечења на нивоу Опште болнице износи 4,97 дана, а планирана је 4,45, док је **просечна заузетост постеља** 48% (планирано је 50,87).

ОБОЛЕВАЊЕ И УМИРАЊЕ ОД МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ У ГРАДУ СРЕМСКА МИТРОВИЦА ТОКОМ 2014. године.

Расположиви подаци о броју оболелих и умрлих од малигнух болести у Срему за 2015. су по методологији Регистра за рак непотпуни (унос података је у току). Из тих разлога, за потребе ове анализе, за област малигнух болести коришћени су подаци из регистра за рак за Сремски округ али за 2014 годину. Разлог се може пронаћи у недовољној ажурности и пристизању података, односно пријављивања случајева са терена.

Према подацима Регистра за рак Завода за јавно здравље Сремска Митровица стопа инциденције обољевања од малигнух болести на територији Сремске Митровице је Inc 994,49/100.000. Стопа морталитета у 2014. години је 271,45/100000.

Табела број 1 - Стопа инциденције најчешћих локализација малигнух тумора на територији града Сремска Митровица

Локализација	Inc/100000
Плућа	307,73
Колоректални карцином	87,56
Дојка	420,55
Грлић материце	112,69
Простата	169,04

ПОДАЦИ О БОЛЕВАЊУ И УМИРАЊУ ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ ТОКОМ 2015. ГОДИНЕ

Према подацима регистра за заразне болести Центра за контролу и превенцију болести Завода за јавно здравље Сремска Митровица, током 2016. године бележи се пораст регистрованих оболелих од заразних болести у односу на претходну годину услед пораста броја регистрованих случајева обољевања од респираторних заразних болести (табела 2).

Табела број 2 - Инциденција оболевања и морталитет од заразних болести током 2016. године

година	Број оболелих	Inc/100 000	Број умрлих	Mt/100 000
2016.	5.427	6788,84	1	1,25

ПОДАЦИ О БОЛЕВАЊУ ОД РЕСПИРАТОРНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

На првом месту према стопи инциденције у посматраном периоду су респираторне заразне болести (табела бр. 3). Најчешће регистровано обољење из групе респираторних болести је Pharyngitis streptococcica.

Табела 3. - Број оболелих и инциденција оболевања од респираторних заразних болести

година	Број оболелих	Inc/100 000
2016.	5.220	6529,89

ПОДАЦИ О БОЛЕВАЊУ ОД ЦРЕВНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

У укупном броју оболелих од заразних болести у посматраном периоду цревне заразне болести заузимају треће место. Најзаступљенија болест из ове групе је као и претходних година Diarrhoea, causa infectionis suspecta (A 09) што говори о инсуфицијентној лабораторијској дијагностици ове групе обољења (табела бр. 4).

Табела број 4 - Број оболелих и инциденција оболевања од цревних заразних болести

година	Број оболелих	Inc/100 000
2016.	90	112,58

ПОДАЦИ О БОЛЕВАЊУ ОД ПОЛНО ПРЕНΟΣИВИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Полно преносиве болести су међу најређе регистрованим обољењима због инсуфицијентног пријављивања и лабораторијске дијагностике. Током 2016. године на територији града Сремска Митровица није регистрован ниједан случај обољевања од полно преносивих болести.

Табела број 5 - Број оболелих и инциденција оболевања од сексуално преносивих заразних болести

година	Број оболелих	Inc/100 000
2016.	/	/

ПОДАЦИ О ОБОЛЕВАЊУ ОД ЗООНОЗА

Током 2016. године регистровани су само појединачни случајеви обољења из ове групе болести.

Табела број 6 - Број оболелих и инциденција оболевања од зоонозе

година	Број оболелих	Inc/100 000
2016.	2	2,25

ПОДАЦИ О ОБОЛЕВАЊУ ОД ГРИПА

Подаци се односе на обољења слична грипу обзиром да из базе података није било могуће извући податак о броју пријављених акутних респираторних инфекција. Током 2016. године региструје се пораст броја оболелих од грипа у односу на претходну годину.

Табела број 7 - Број оболелих и инциденција оболевања од обољења сличних грипу

година	Број оболелих	Inc/100 000	Број вакцинисаних лица
2016.	1.017	1272,2	3.019

ПОДАЦИ О ОБОЛЕВАЊУ ОД ВАКЦИНАМА ПРЕВЕНТАБИЛНИХ БОЛЕСТИ

Из групе вакцинама превентабилних болести у посматраном периоду на територији града Сремска Митровица региструју се само један случај обољевања од великог кашља.

Табела број 8 - Број оболелих и инциденција оболевања од вакцинама превентабилних болести

година	Pertussis	
	Бр.оболелих	Inc/100000
2015.	1	1,25

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ОБАВЕЗНЕ ИМУНИЗАЦИЈЕ У СРЕМСКОМ ОКРУГУ

И поред проблема у континуираном снабдевању вакцинама за спровођење обавезне имунизације у Републици Србији, имунизација обавезним вакцинама на територији града Сремска Митровица се одвијала континуирано на свим вакциналним пунктовима уз велики број прерасподела унутар округа и бројне међуокружне прерасподеле. У 2016. години нису достигнути задовољавајући вакцинални обухвати (испод 95%) вакцинама из програма обавезне имунизације: осим обухвата ММР вакцином у другој години.

Центар за хигијену и хуману екологију Завода за јавно здравље Сремска Митровица, у 2015. години извршио је узорковање и испитивање следећих узорака:

Са Градске тржнице узорковано је: 58 узорака поврћа и воћа на метале и сензорне анализе. Сви контролисани узорци били су исправни, затим 14 узорка сира (8 бактериолошки неисправно, јер су нађене бактерија *Escherichia coli* и у једном узорку *Stafilokokus aureus*). Изоловане бактерије указивале су да се ради о секундарној контаминацији. Ниво хигијенских навика руковања амбалажом, опремом, сама технологија производње је незадовољавајућа. Такође је испитано 5 брисева са руку људи који су у контакту са храном, од чега су 2 била бактериолошки неисправна (у једном је пронађен укупан број бактерија као један од важних параметара, а у једном је изолован *Stafilokokus aureus*). Испитано је 11 узорака јаја на присуство салмонеле и сви узорци били су исправни. Извршено је укупно 9 енергетско броматолошких испитивања obroка у предшколским установама. Вода за пиће испитана је у оквиру мониторинга према уговору са ЈКП Водовод Сремска Митровица. Било је укупно 3.489 узорака, и у 7,36% узорака било је неодговарајућих резултата хемијске неисправности. Од укупног броја узорака 1,64% је било бактериолошки неисправно, што је у дозвољеним границама прихватљивости. Становништво града Сремска Митровица, користило је здравствено безбедну воду за пиће. У 2016. години извршено је испитивање са јавних чесми на територији града, где је било укупно 53 узорака. Хемијски неисправно било је 14 узорака (са одређених чесми биле су присутне органолептичке карактеристике измењена боја, мирис) а 3 узорка су била микробиолошки неисправна. У сезони купања испитано је 56 узорака из реке Саве, од чега је 51 узорак био у складу са захтевима припадајуће законске регулативе, што је прихватљиво.

У оквиру систематске контроле квалитета ваздуха током 2016. године узорковане су основне загађујуће материје: сумпор-диоксид, азот-диоксид, чађ и фракције ПМ10 суспендоване честице. У оквиру мониторинга контроле квалитета ваздуха, узорковање ваздуха извршено је на три мерна места: у индустријској зони у околини фирме METAL FER STEEL MELL, као и у две стамбене зоне и то у околини Завода за јавно здравље Сремска Митровица и у околини средње школе „9. Мај“, Сремска Митровица. Узорковање и анализа амбијенталног ваздуха трајала је 10 месеци и 25 дана. Када је у питању квалитет ваздуха у односу на сумпордиоксид, азотдиоксид и чађ, забележена су појединачна дневна прекорачења ГВ и ТВ (граничне и толерантне вредности) сумпордиоксида и чађи. Средње годишње вредности испитиваних параметара, не прелазе Уредбом дозвољене вредности, тако да се може констатовати да је квалитет ваздуха у односу на ове параметре добар. Резултати мониторинга указују на то да су појединачне дневне концентрације суспендованих честица ПМ10 током 2016. године достигале вредност од 6 до 281 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. У току године евидентирано је 110 дана са појединачним концентрацијама суспендованих честица ПМ10 преко дозвољене граничне вредности за један дан и 57 дана са појединачним концентрацијама суспендованих честица ПМ10 преко дозвољене толерантне вредности за један дан.

Такође резултати мониторинга указују на следеће: да је у стамбеној зони, сумпордиоксид током четири дана у години прешао граничну вредност. У стамбеној зони чађ је током три дана у години прешла граничну вредност. У стамбеној зони у току године евидентирано је 110 дана са појединачним концентрацијама суспендованих честица ПМ 10 преко дозвољене граничне вредности за један дан. У току године евидентирано је 57 дана са појединачним концентрацијама суспендованих честица ПМ 10 преко дозвољене толерантне вредности за један дан.

Промоција здравља и здравствено васпитање

Промоција здравља подразумева процес оспособљавања људи да повећају контролу над својим здрављем. Она се односи на становништво у целини у контексту свакодневног живота, а не само на особе са високим ризиком за добијање одређених болести. Промоција здравља комбинује различите, али комплементарне приступе укључујући комуникацију, образовање, правне мере, фискалне мере, организационе промене, развој заједнице и спонтане локалне активности усмерене на елиминацију здравствених ризика. С тога је програм промоције здравља на територији града Сремска Митровица реализован у сарадњи са низом партнерских организација и институција.

Здравствено-промотивне кампање из Календара јавног здравља

У оквиру програма од Општег интереса Министарства здравља спроводи се 10 националних кампања за промоцију здравља: Национални дан без дуванског дима, Национални месец борбе против рака, Светски дан вода, Светски дан здравља, Недеља здравља уста и зуба, Светски дан без дуванског дима, Светска недеља подршке дојењу, Светски дан срца, Октобар месец правилне исхране, Светски дан борбе против HIV/AIDS. Поред тога обележавају се и други значајни датуми из Календара јавног здравља у складу са сликом здравља становништва и потребама локалних заједница.

У 2016. години, у Сремској Митровици, спроведено је укупно 25 кампања које су предвиђене Календаром јавног здравља, а које су имале за циљ подизање нивоа свести и информисање заједнице о одређеним здравственим проблемима, мотивацију и утицај на промену понашања и стицање вештина, као и унапређење развоја партнерства. У оквиру свих обележавања, организована су: предавања, трибине, базари здравља, стручни састанци, конференције за медије, новински чланци, гостовања релевантних стручњака, припремљена су и дистрибуирана здравствено васпитна средства и едукативни материјал. На основу подељеног материјала, процењено је, да је приликом обележавања свих активности, обухваћено око 12.650 људи.

У оквиру обележавања значајног датума “Дојење-Кључ одрживог развоја”, Завод за јавно здравље организовао је предавање лекара сепцијалисте социјалне медицине, у превентивном центру Дома здравља, и том приликом подељена је књига за труднице и дојиље са територије града **/Куварски дневник бебе Марте/**, као симболичан поклон, подршка и помоћ свим женама у правилној исхрани своје деце до годину дана.

Израда и дистрибуција здравствено васпитних средстава

У 2016. години, материјал који се користио за обележавање значајних датума, добијен је од стране референтне установе „др Милан Јовановић Батут“. Завод за јавно здравље Сремска Митровица додатно је штампао још 7.350 примерака свих здравствено васпитних средстава, а Дом здравља Сремска Митровица, према достављеним подацима око 1.200 примерака, што за територију целог града износи 8.550 различитих примерака штампаног материјала. Материјал је подељен у складу са активностима и то становништву, деци у предшколским установама, ђацима у основним и средњим школама, наставницима, васпитачима, професорима...

Едукација едукатора и становништва за промоцију здравља

На подручју Сремске Митровице организовано је у 2016. години 21 предавање за становништво, које је **Завод за јавно здравље Сремска Митровица** одржао, а процена је, да је обухваћено око 665 грађана. У предшколским установама такође су одржана предавања на различите теме и обухваћено је око 420 предшколске деце, затим у основним школама обухваћено је око 661 дете, а у средњим школама процена је, да је обухваћено око 487 ђака. Едукација едукатора које је спроводио Завод за јавно здравље Сремска Митровица у 2016. години било је 14 а обухваћено је 341 учесник, од чега је 52 деце. **Примарна здравствена заштита-дом здравља**

Сремска Митровица, одржао је, према својим подацима предавања којима је присуствовало, по њиховој процени око 11.443 лица. У предшколским установама број обухваћене деце је 633, а број предшколских објеката у којима су здравствени радници дома здравља одржали предавања је 5. У пет основних школа, предавањима је присуствовало око 920 ученика. Број средњих школа на територији града у којима су запослени дома здравља одржали предавања је 6, а по њиховој процени присутно је било око 3.150 ученика. Едукације едукатора /било их је 12, а број учесника је 671. Центар за анализу, планирање и организације здравствене заштите Завода за јавно здравље Сремска Митровица, уочио је да постоје разлике у погледу броја самих учесника у односу на претходну 2015. годину, што се може објаснити различитим тумачењем и евиденцијом активности од стране примарне здравствене заштите.

Континуирани рад са медијима

У 2016. години, на подручју Сремске Митровице, реализовано је много активности и било је доста медијских садржаја који су се односили на промоцију здравља, и то: 71 ТВ прилог (57 Завод за јавно здравље и 14 Дом здравља), 63 радио оглашавања (47 Завод за јавно здравље и 16 Дом здравља), 92 новинска чланка од чега је 73 Завода за јавно здравље и 19 Дома здравља Сремска Митровица. Одржано је на територији града и 24 конференције за новинаре у 2016. години. На сајтовима установа, објављено је 108 веома корисних и значајних информација/82 Завод за јавно здравље и 26 које је поставио Дом здравља Сремска Митровица.

ЗАКЉУЧЦИ:

1. Демографске карактеристике- уочава се пад броја становника, у односу на 2014. годину, а то је по процени ИЗЈЗ Србије „др Милан Јовановић Батут“.
2. Стопа наталитета је ниска, а стопа морталитета је на горњој граници. Као последица већег броја умрлих од рођених долази до негативног природног прираштаја.
3. Изражено је старење становника, а на то указује и процентуално учешће особа старих 65 и више година у укупном броју становника, што утиче и на здравствену слику становништва у погледу масовних незаразних болести.
4. Један од најзначајнијих показатеља здравља становништва је смртност-морталитет. Водећи узроци смртности одраслог становништва у 2016. години на територији Сремске Митровице су: на првом месту болести система крвотока (кардиомиопатије, хипертензија, инфаркти), затим на другом месту малигне болести- тумори и на трећем месту су болести жлезда са унутрашњим лучењем. Ове болести имају заједничке факторе ризика - начин живота, стрес, пушење, физичка неактивност, неправилна исхрана и др.
5. Процена обима и структура обољевања становништва је значајан показатељ социо-медицинског аспекта болести и оптерећења здравствене службе. У најзначајније узроке ванболничког морбидитета спадају масовне незаразне болести (МНБ) и то у служби опште медицине: болести система за дисање, болести коштаног система и везивног ткива и кардиоваскуларне болести. У ванболничком морбидитету деце предшколског и школског узраста водећа група болести су болести система за дисање као и фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом, а у морбидитету жена посебно место заузимају поред фактора који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом, болести мокраћно полног система и тумори, као и трудноћа/рађање/бабиње.
6. Сваки испитан узорак хране оценили су специјалисти хигијене Завода за јавно здравље и дали препоруке за даље поступање код неисправних узорака. Извештаји о испитивању су достављени инспекцијским органима као и општинским структурама са којима је уговорена активност. Извршена испитивања obroка у предшколским установама, указују да је потребно унапредити квалитет исхране наше деце, у складу са препорукама стручњака из ове области.

7. И поред вандредне ситуације, мигрантске кризе, где је Завод за јавно здравље имао кључну улогу, није дошло до нарушавања слике здравственог стања становништва, у смислу обољевања од заразних болести и појаве епидемија, што је одраз адекватног функционисања здравственог система на територији града Сремска Митровица, као и свих релевантих партнера у оваквим ситуацијама.
8. Анализом резултата праћења концентрација суспендованих честица ПМ10, закључак је да су прекорачења знатно већа у зимским месецима, и претпоставља се да је узрок томе уствари дифузно загађење из индивидуалних ложишта и индустријских димњака.
9. Због великог броја дана преко дозвољене граничне и толерантне вредности, средња годишња вредност суспендованих честица ПМ 10 прелазе Уредбом дозвољену вредност.
10. У 2016. години нису достигнути задовољавајући вакцинални обухвати (испод 95%) вакцинама из програма обавезне имунизације, осим обухвата ММР вакцином у другој години.
11. У анализи коришћења ванболничке здравствене заштите-примарне здравствене заштите, одабрани параметри за евалуацију и процењивање преузети су из података здравствене установе (број посета и кадрови), а израчунати у складу са нормативима, при чему је уочено да са овим бројем лекара није у потпуности задовољавајућа обезбеђеност-покривеност становништва.

ПРИОРИТЕТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА

Препоруке и приоритети, односе се на целокупно становништво Града Сремска Митровица у циљу унапређења и очувања здравственог стања становништва.

- Неповољно демографско кретање становништва захтева дефинисање и спровођење свих расположивих мера и активности у циљу повећања наталитета.
- У водеће узроке оболевања и умирања спадају масовне незаразне болести (МНБ). Најзначајнији ризико фактори који доприносе настанку ових обољења су (неправилна исхрана и са њом повезана гојазност, повишене масноће у крви, повишен шећер у крви, смањена физичка активност, пушење, злоупотреба алкохола, стрес...) Сви ови фактори могу се ставити под контролу интензивирањем промотивно-превентивних мера и активности и учешћем појединца у контроли свих. Такође се морају назначити јасни задаци за спровођење стратегија са нагласком на мултисекторијалну сарадњу.
- Успостављени су регистри за акутни коронарни синдром, шећерну болест и малигне болести, који се воде у Заводу за јавно здравље Сремска Митровица. Да би се добро проценио број оболелих и умрлих на бази ових података и регистара потребна је боља и квалитетнија регистрација оболелих од ових болести од стране изабраних лекара у Дому здравља и лекара у Општој болници Сремска Митровица-у одговарајућим службама, као и евентуално увођење регистара за остале хроничне незаразне болести. Потребно је редовно достављати све пријаве како би исти подаци били потпуни, и адекватно искоришћени за неку ову али и неке друге анализе.
- Стратегије и програме промоције здравља и развоја здравствене заштите треба прилагодити локалним потребама и могућностима, јер промоција здравља кроз мултисекторску сарадњу помаже развој и појединца и друштва тако што обезбеђује информације и образовање у области здравља. Промоција здравља се односи посебно на конкретно и ефикасно учешће целокупног становништва.
- Имплементирати програме превенције најучесталијих обољења, посебно кардиоваскуларних болести и малигнутих обољења, као водећих узрока смрти становништва.
- Побољшати квалитет података морталитетне статистике, едукацијом свих који учествују у процесу шифрирања узрока смрти, те побољшати сарадњу између институција које учествују у процесу прикупљања и обраде ових података.

- Спроводити истраживања везана за ризико факторе који су одговорни за настанак незаразних и заразних обољења, као и циљана популациона анкетна истраживања за анализу здравственог стања становништва.
- Стално спровођење активности усмерене на унапређењу здравствено-информационог система/ИЗИС-а, као основа за унапређење система мониторинга и евалуације-праћење пацијента кроз систем здравствене заштите.
- Сарадња и укључивање медија могу се искористити за пропагирање здравог начина живота. Медији подижу праг интересовања јавности, стварају климу за мењање мишљења и служе као подстрекачи акција. С тога треба све више интензивирати сарадњу са медијима.
- Када је у питању коришћење здравствене заштите, потребно је повећати број становника који се позивају на прегледе у оквиру скининга као значајне мере у откривању болести и поремећаја здравља одређених категорија становништва. Потребно је интензивирати превентивни рад свих изабраних лекара, спровођењем различитих едукација, предавања, укључивањем средстава јавног информисања...
- Потребно је да Град Сремска Митровица, у наредном периоду оствари максималну сарадњу са Заводом за јавно здравље Сремска Митровица и спроводи сва испитивања из области како јавног здравља, тако и заштите животне средине/мерење буке, квалитет ваздуха, итд/. Праћење мониторинга мерења буке није реализовано у граду Сремска Митровица у претходном периоду, а што је од веома великог значаја за овакав један град.
- Потребно је унапредити све активности промоције здравља и здравственог васпитања, радити на унапређењу здравствене писмености, развијати свест о значају здравих стилова живота, нарочито код вулнерабилних категорија становништва, обратити пажњу на здравствене проблеме становништва. Све активности потребно је реализовати тимским радом, мултисекторском сарадњом и мултидисциплинарним приступом. Развијати партнерске односе са свим сегментима у друштву (радне организације, локална заједница, социјална заштита, невладине организације, средства информисања, систем образовања...)
- Потребно је обезбедити услове за бољу доступност и приступачност у коришћењу здравствене заштите на територији града Сремска Митровица на начин да број лекара у Дому здравља Сремска Митровица буде такав да обезбеди задовољавајућу и равномерну покривеност становништва, а тиме и бољи квалитет здравствене услуге.

У глави IV: УНАПРЕЂЕЊЕ И ОЧУВАЊЕ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА ГРАДА СРЕМСКА МИТРОВИЦА, после „ЦИЉА 3“, додаје се: „ЦИЉ 4“, који гласи:

„ЦИЉ 4: Стварање услова за бољу доступност и приступачност у коришћењу здравствене заштите

Активности: У оквиру друштвене бриге за здравље на нивоу града Сремска Митровица, створити услове за бољу кадровску обезбеђеност Дома здравља као установе чији је оснивач Град, обезбеђењем средстава за финансирање оптималног броја лекара који не могу да се финансирају на основу уговора закљученог са организацијом за обавезно здравствено осигурање, односно због недостатка сопствених прихода здравствене установе.

Партнери и одговорне институције: Град Сремска Митровица, Дом здравља Сремска Митровица, Републички фонд за здравствено осигурање.

Индикатори постигнућа: Остварен број посета на нивоу здравствене установе.

У глави VII: ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА после става 2, додаје се нови став 3 који гласи:

„У буџету града Сремска Митровица обезбедиће се средства за финансирање здравствених радника који не могу да се финансирају на основу уговора закљученог са организацијом за обавезно здравствено осигурање, односно због недостатка сопствених прихода здравствене установе, а који су потребни Дому здравља Сремска Митровица ради остваривања једнаке доступности и приступачности здравствене заштите за целокупно становништво на територији Града Сремска Митровица.“

Досадашњи став 3 главе VII, постаје став 4.